

Na temelju članka 22 Statuta Brčko distrikta BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 2/10 – pročišćeni tekst), Skupština Brčko distrikta BiH na 18. redovitoj sjednici održanoj 15. listopada 2025. godine, usvaja

ZAKON

O RODITELJIMA NJGOVATELJIMA U BRČKO DISTRIKTU BOSNE I HERCEGOVINE

PRVI DIO – OSNOVNE ODREDBE

Članak 1 (Predmet)

Zakonom o roditeljima njegovateljima u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zakon) propisuju se pojam, status, prava i obveze roditelja njegovatelja i njegovatelja, postupak za priznavanje statusa roditelja njegovatelja i njegovatelja, pravo na mjesečnu naknadu i druga pitanja značajna za ostvarivanje prava roditelja njegovatelja i njegovatelja u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Distrikt).

Članak 2 (Pojam roditelja njegovatelja i njegovatelja)

(1) Roditelj njegovatelj, u smislu ovoga Zakona, roditelj je osobe s najmanje 90 % (devedeset posto) invalidnosti ili tjelesnim oštećenjem od najmanje 90 % (devedeset posto), uzrokovanog bolešću ili poremećajem u razvoju, kao i slijepe osobe čiji je ostatak vida na oba oka ispod 0,05 s korekcijom koje se, na temelju nalaza nadležnog entitetskog tijela za medicinsko vještačenje, ne može osposobiti za samostalan život niti može samostalno zadovoljavati barem jednu od sljedećih osnovnih životnih potreba (u daljnjem tekstu: osoba s najmanje 90 % (devedeset posto) invalidnosti ili tjelesnim oštećenjem):

- a) kretanje u stanu i izvan stana
- b) uzimanje hrane
- c) oblačenje i svlačenje
- d) održavanje osobne higijene ili
- e) obavljanje drugih fizioloških potreba.

(2) Njegovatelj je osoba imenovana od tijela skrbništva za skrbnika tijela s najmanje 90 % (devedeset postotnim) invaliditetom ili tjelesnim oštećenjem.

Članak 3

(Načelo dostupnosti i zabrane diskriminacije)

- (1) Prava iz ovoga Zakona pripadaju osobama koje ispunjavaju propisane uvjete bez obzira na razlike u rasi, boji kože, spolu, jeziku, političkom i nacionalnom opredjeljenju, socijalnom podrijetlu, seksualnoj orijentaciji, rodnom identitetu i spolnim karakteristikama, starosti, imovini, mjestu rođenja.
- (2) Nadležna tijela za provedbu prava iz ovoga Zakona dužna su osigurati ravnopravan pristup i uporabu tih prava te u svom djelovanju sprječavati svaki oblik diskriminacije.

DRUGI DIO – STATUS, PRAVA I OBVEZE I POSTUPAK ZA OSTVARIVANJE PRAVA

Članak 4

(Status roditelja njegovatelja i njegovatelja)

- (1) Status roditelja njegovatelja ili njegovatelja (u daljnjem tekstu: status), pod uvjetima propisanim ovim Zakonom, priznaje se jednom od roditelja ili skrbniku osobe s najmanje 90 % invalidnosti ili tjelesnim oštećenjem.
- (2) Ukoliko je u obitelji dvoje ili više osoba s invalidnošću iz stavka 1 ovoga članka, status roditelja njegovatelja mogu steći oba roditelja, pod uvjetima propisanim ovim Zakonom.
- (3) Ukoliko jedan roditelj ili skrbnik brine o dvije ili više osoba s najmanje 90 % invalidnosti ili tjelesnim oštećenjem, status se priznaje roditelju ili skrbniku za sve osobe.
- (4) Status se priznaje osobi koja ima prebivalište ili stalni boravak na području Distrikta najmanje dvije godine neprekidno do dana podnošenja zahtjeva.
- (5) Strani državljanin, u postupku ostvarivanja prava iz ovoga Zakona, dužan je dokazati da ne ostvaruje po istoj osnovi prava u zemlji podrijetla.
- (6) Prava iz ovoga Zakona su osobna i neprenosiva.

Članak 5

(Pravo na mjesečnu naknadu)

- (1) Roditelj njegovatelj ili njegovatelj ostvaruje pravo na mjesečnu naknadu u visini od 80 % (osamdeset posto) prosječne mjesečne neto plaće u Distriktu (u daljnjem tekstu: naknada) utvrđene za prethodnu godinu na temelju podataka dostavljenih od Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine, podružnica Distrikt.
- (2) Roditelj njegovatelj ili njegovatelj ostvaruje pravo iz stavka 1 ovoga članka uz obvezu redovite uplate doprinosa za dobrovoljno osiguranje na entitetski MIO.
- (3) Obveza iz stavka 2 ovoga članka ne odnosi se na roditelja njegovatelja ili njegovatelja koji je:
 - a) stekao uvjete za umirovljenje
 - b) navršio 65 godina, a nije ostvario uvjete za mirovinu.

Članak 6

(Obveze roditelja njegovatelja i njegovatelja)

- (1) Obveze roditelja njegovatelja i njegovatelja sukladno ovom Zakonu su:
 - a) smještaj i prehrana osobe s najmanje 90 % invaliditetom ili tjelesnim oštećenjem
 - b) pružanje potpune njege i brige o zdravlju osobe s najmanje 90 % invaliditetom ili tjelesnim oštećenjem

- c) pravodobno informiranje Odjela za zdravstvo i ostale usluge (u daljnjem tekstu: Odjel) o svim promjenama koje imaju utjecaj na obujam i ostvarivanje prava propisanih ovim Zakonom
 - d) obavljanje poslova njegovatelja.
- (2) U slučaju promjena iz stavka 1 ovoga članka Odjel provodi postupak u kojem utvrđuje ispunjava li roditelj njegovatelj ili njegovatelj i dalje uvjete i, ukoliko ne ispunjava, donosi rješenje o prestanku prava na status.
- (3) Roditelj njegovatelj ili njegovatelj koji ostvaruje pravo na naknadu iz članka 5 ovoga Zakona dužan je dostaviti dokaz o uplaćenim doprinosima za dobrovoljno mirovinsko i invalidsko osiguranje svaka tri mjeseca Odjelu, računajući od dana priznavanja statusa.

Članak 7

(Uvjeti za priznavanje statusa)

- (1) Pravo na status roditelja njegovatelja ili njegovatelja priznaje se roditelju ili skrbniku koji ispunjava sljedeće uvjete:
- a) da je punoljetna osoba
 - b) da je poslovno sposobna
 - c) da je bez oduzete ili ograničene roditeljske skrbi
 - d) da je psihofizički sposobna za njegu osobe s najmanje 90 % invaliditetom ili tjelesnim oštećenjem
 - e) da živi u istom kućanstvu s osobom s najmanje 90 % invaliditetom ili tjelesnim oštećenjem
 - f) da je nezaposlena i prijavljena na evidenciji Zavoda za zapošljavanje Distrikta.
- (2) Uvjet iz stavka 1 točke f) ovoga članka ne odnosi se na:
- a) roditelja njegovatelja ili njegovatelja starijeg od 65 godina bez obzira je li ostvario pravo na mirovinu
 - b) roditelja njegovatelja ili njegovatelja koji je umirovljen prije navršene 65. godine.

Članak 8

(Razlozi za nepriznavanje statusa)

- (1) Status se ne priznaje roditelju ili skrbniku ukoliko je osobi s najmanje 90 % invalidnosti ili tjelesnim oštećenjem osigurana usluga smještaja u ustanovu socijalne skrbi ili udomiteljsku obitelj.
- (2) Za vrijeme korištenja roditeljnog dopusta jednog roditelja, drugom roditelju ne može se priznati status za isto dijete.

Članak 9

(Pokretanje postupka)

Postupak za ostvarivanje statusa pokreće se na temelju zahtjeva roditelja ili skrbnika osobe s najmanje 90 % invalidnosti ili tjelesnim oštećenjem.

Članak 10

(Dokumentacija potrebna za ostvarivanje statusa)

(1) Dokumentacija potrebna za ostvarivanje statusa:

- a) zahtjev za priznavanje statusa, podnesen na formularu koji je sastavni dio ovoga Zakona (ANEKS)
- b) uvjerenje o državljanstvu za podnositelja zahtjeva, ne starije od šest mjeseci
- c) izvadak iz matične knjige rođenih za podnositelja zahtjeva
- d) izvadak iz matične knjige rođenih za osobu s najmanje 90 % invalidnosti ili tjelesnim oštećenjem
- e) formular PBA-4A Odjela za javni registar za podnositelja zahtjeva, ne stariji od šest mjeseci
- f) formular PBA-4A Odjela za javni registar za osobu s najmanje 90 % invalidnosti ili tjelesnim oštećenjem, ne stariji od šest mjeseci
- g) uvjerenje da se podnositelj zahtjeva nalazi na evidenciji osoba Zavoda za zapošljavanje Distrikta u statusu nezaposlene osobe, ne starije od mjesec dana, izuzev ako ima 65 i više godina
- h) nalaz, ocjena i mišljenje nadležnog entitetskog tijela za medicinsko vještačenje, za osobu s najmanje 90 % invalidnosti ili tjelesnim oštećenjem
- i) liječničko uvjerenje za podnositelja zahtjeva kojim se dokazuje da je psihofizički sposoban za njegu osobe s najmanje 90 % invalidnosti ili tjelesnim oštećenjem, ne starije od tri mjeseca
- j) tekući račun podnositelja zahtjeva iz kojeg se vidi broj transakcijskog računa i vlasništvo nad računom
- k) uvjerenje suda da podnositelju zahtjeva nije oduzeta ni ograničena poslovna sposobnost
- l) uvjerenje suda da podnositelju zahtjeva nije izrečena mjera oduzimanja ili ograničenja roditeljskog prava
- m) ovjerena kućna lista.

(2) Pored navedene dokumentacije, ukoliko zahtjev za ostvarivanje statusa podnosi:

- a) skrbnik osobe s invalidnošću: potrebno je priložiti rješenje o stavljanju osobe s najmanje 90 % invalidnosti ili tjelesnim oštećenjem pod skrbništvo i imenovanju podnositelja zahtjeva za skrbnika
- b) roditelj djeteta s najmanje 90 % invalidnosti ili tjelesnim oštećenjem do godinu dana starosti: potrebno je priložiti izjavu ovjerenu od nadležnog tijela da drugi roditelj djeteta ne koristi roditeljski dopust za to dijete
- c) roditelj koji se sam skrbi o djeci: priložiti presudu o povjeravanju djece od suda ili izvadak iz matične knjige umrlih za drugog roditelja
- d) strani državljanin – potrebno je priložiti:
 - 1) dokaz o stalnom boravku na teritoriju Distrikta i
 - 2) dokaz da ne ostvaruje po istoj osnovi prava po mjestu svog prebivališta, odnosno zemlje podrijetla – izvornik ili ovjerena preslika s prijevodom na jedan od jezika koji su u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini.

(3) Dokumenti izdani od nadležnih inozemnih tijela moraju biti ovjereni pečatom „apostille“, u slučaju da su dokumenti izdani u zemlji koja je potpisnica Konvencije o ukidanju potrebe legalizacije stranih javnih isprava od 5. 10. 1961. godine, a u slučaju da zemlja u kojoj su izdani dokumenti nije potpisnica Konvencije, potrebno je da se izvrši potpuna legalizacija ovih dokumenata sukladno pravilima međunarodnog prava.

- (4) Dokumentacija koja je potrebna za ostvarivanje prava mora biti propisana i tijelo koje vodi postupak ne može tražiti dostavljanje određene dokumentacije na temelju subjektivne procjene.
- (5) Dokumentacija na temelju koje se utvrđuje status mora biti u izvorniku ili ovjerenoj preslici.

Članak 11 **(Priznavanje prava)**

Pravo na naknadu iz članka 5 ovoga Zakona priznaje se roditelju njegovatelju ili njegovatelju od prvog dana idućeg mjeseca u odnosu na podneseni zahtjev.

Članak 12 **(Sredstva za financiranje naknade)**

Sredstava za financiranje naknade iz članka 5 ovoga Zakona osiguravaju se u proračunu Distrikta.

Članak 13 **(Prestanak statusa)**

Status roditelju njegovatelju ili njegovatelju prestaje:

- a) na zahtjev roditelja njegovatelja ili njegovatelja
- b) zbog nemogućnosti pružanja potrebne njege zbog psihofizičkog stanja roditelja njegovatelja ili njegovatelja
- c) ukoliko zbog neopravdanih razloga ne obavlja poslove njegovatelja
- d) ako roditelj njegovatelj, njegovatelj ili osoba s najmanje 90 % invalidnosti ili tjelesnim oštećenjem zasnuje radni odnos
- e) ako se roditelj njegovatelj ili njegovatelj nalazi u pritvoru ili na izdržavanju kazne zatvora u trajanju duljem od 30 dana
- f) ako roditelj njegovatelj ili njegovatelj ne dostavi dokaz o uplaćenim doprinosima za dobrovoljno mirovinsko i invalidsko osiguranje, sukladno članku 6 stavku 3 ovoga Zakona
- g) smještajem osobe s najmanje 90 % invalidnosti ili tjelesnim oštećenjem u ustanovu socijalne skrbi ili udomiteljsku obitelj
- h) smrću osobe s najmanje 90 % invalidnosti ili tjelesnim oštećenjem
- i) smrću roditelja njegovatelja ili njegovatelja
- j) ukoliko je roditelj njegovatelj ili njegovatelj stekao status na temelju netočnih ili nepotpunih podataka, za koje je znao ili je morao znati da su netočni ili je na drugi nezakonit način ostvario pravo koje mu ne pripada
- k) u slučaju da je roditelj njegovatelj ili njegovatelj ostvario pravo na naknadu, a nije prijavio promjene koje utječu na prestanak prava, iako je znao ili je morao znati za te promjene
- l) ukoliko je roditelj njegovatelj ili njegovatelj ostvario pravo na naknadu u većem iznosu od onoga koji mu pripada.

TREĆI DIO – PRIMJENA PROPISA, NADLEŽNOST, INSTITUCIJA REVIZIJE

Članak 14 **(Primjena odredaba propisa o upravnom postupku)**

U postupku priznavanja statusa, ostvarivanja prava utvrđenih ovim Zakonom i prestanka statusa, primjenjuju se odgovarajuće odredbe Zakona o upravnom postupku Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: Zakon o upravnom postupku), ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

Članak 15

(Tijela nadležna za vođenje postupka)

- (1) O zahtjevu iz članka 9 ovoga Zakona u prvom stupnju rješava Pododjel za socijalnu skrb Odjela (u daljnjem tekstu: Pododjel za socijalnu skrb).
- (2) O žalbama protiv rješenja donesenih u prvom stupnju rješava Apelacijsko povjerenstvo Ureda gradonačelnika Brčko distrikta (u daljnjem tekstu: Apelacijsko povjerenstvo).

Članak 16

(Institucija revizije)

- (1) Pododjel za socijalnu skrb, koji pruža usluge socijalnog rada u postupku rješavanja prava iz oblasti socijalne skrbi, može svakog trenutka izvršiti reviziju nad priznatim pravom korisnika izlaskom u terenski posjet, kako bi se utvrdilo da li roditelj njegovatelj ili njegovatelj iz neopravdanih razloga ne obavlja poslove njegovatelja i ispunjava li uvjete za status i na taj način utvrditi okolnosti koje utječu na ostvarivanje prava.
- (2) U navedenom iz stavka 1 ovoga članka, rješenje doneseno u prvom stupnju kojim je priznato pravo na temelju ovoga Zakona podliježe reviziji.
- (3) Reviziju iz stavka 1 Pododjel za socijalnu skrb vrši po službenoj dužnosti.
- (4) Pododjel za socijalnu skrb jednom godišnje, u travnju, traži izvadak iz službene evidencije Zavoda za zapošljavanje kako bi utvrdio nalazi li se roditelj njegovatelj ili njegovatelj na evidenciji nezaposlenih osoba.

Članak 17

(Trajanje prava)

- (1) Utvrđena prava mogu se koristiti dok postoje uvjeti za korištenje tih prava sukladno odredbama ovoga Zakona.
- (2) Roditelj njegovatelj ili njegovatelj dužan je prijaviti svaku činjenicu koja može utjecati na ostvarivanje, obujam ili prestanak prava iz ovoga Zakona, sukladno Zakonu o upravnom postupku.
- (3) Sve promjene koje utječu na ostvarivanje prava propisanih Zakonom primjenjuju se od prvog dana idućeg mjeseca nakon njihovog nastupanja.

Članak 18

(Povrat sredstva)

- (1) Roditelj njegovatelj ili njegovatelj dužan je izvršiti povrat sredstava u slučajevima iz članka 13 stavka 1 točaka j), k) i l) ovoga Zakona.
- (2) Odjel donosi rješenje kojim se utvrđuje obveza povrata sredstava, iznos koji se vraća, rok za vraćanje sredstava i druga relevantna pitanja u svezi s povratom.
- (3) Ako roditelj njegovatelj ili njegovatelj ne izvrši povrat sredstava u roku utvrđenom rješenjem iz stavka 2 ovoga članka, Odjel pokreće postupak prisilne naplate preko Pravobraniteljstva Distrikta.
- (4) Protiv rješenja iz stavka 2 ovoga članka roditelj njegovatelj ili njegovatelj ima pravo na žalbu sukladno Zakonu o upravnom postupku.
- (5) U slučajevima kada roditelj njegovatelj ili njegovatelj nije u mogućnosti sredstva vratiti u cijelosti u predviđenom roku, može podnijeti zahtjev za odgođeno ili obročno vraćanje sredstava, o čemu se odlučuje posebnim rješenjem.

Članak 19 (Evidencija)

- (1) Evidenciju osoba kojima je priznan status vodi Pododjel za socijalnu skrb kroz internu elektroničku bazu podataka.
- (2) Kroz internu elektroničku bazu podataka iz stavka 1 ovoga članka vrši se evidencija isplata naknada po osnovi statusa.

ČETVRTI DIO – NADZOR, PREKRŠAJNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 20 (Nadzor nad provedbom Zakona)

Nadzor nad provedbom Zakona obavlja Odjel, Upravna inspekcija Ureda gradonačelnika i Apelacijsko povjerenstvo, svako iz svoje nadležnosti.

Članak 21 (Prekršajne odredbe)

Novčanom kaznom u iznosu od 100 KM kaznit će se roditelj njegovatelj ili njegovatelj u slučaju:

- a) ako je stekao status na temelju netočnih ili nepotpunih podataka, za koje je znao ili je morao znati da su netočni ili je na drugi nezakonit način ostvario pravo koje mu ne pripada
- b) ako je roditelj njegovatelj ili njegovatelj ostvario pravo na naknadu, a nije prijavio promjene koje utječu na prestanak prava, iako je znao ili je morao znati za te promjene
- c) ukoliko je roditelj njegovatelj ili njegovatelj ostvario pravo na naknadu u većem iznosu od onoga koji mu pripada.

Članak 22 (Stupanje na snagu)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom glasniku Brčko distrikta BiH.

Broj: 01-02-1923/25
Brčko, 15. 10. 2025. godine

PREDSJEDNIK
SKUPŠTINE BRČKO DISTRIKTA BiH
Damir Bulčević, dipl. ek.

(Prezime, ime oca, ime)

(Adresa stanovanja)

Zaokružiti na kojem pismu želite odgovor:

latinica

ćirilica

(JMB)

(Kontakt-telefon)

VLADA BRČKO DISTRIKTA BiH
ODJEL ZA ZDRAVSTVO I OSTALE USLUGE
PODODJEL ZA SOCIJALNU SKRB

PREDMET: Zahtjev za priznavanje statusa roditelja njegovatelja ili njegovatelja

**Osnovni podatci o osobi s najmanje 90 % invalidnosti ili tjelesnim oštećenjem koju
podnositelj zahtjeva njeguje:**

Prezime, ime oca, ime _____

JMB _____

Spol M / Ž (zaokružiti)

Adresa stanovanja _____

Srodstvo s podnositeljem zahtjeva _____

Boravi li osoba s invaliditetom u ustanovi socijalne skrbi ili udomiteljskoj obitelji? **DA / NE**
(zaokružiti)

Pod punom materijalnom i kaznenom odgovornošću **izjavljujem** da:

- Svojim vlastoručnim potpisom potvrđujem da su istiniti, potpuni i točni svi podatci navedeni u zahtjevu.
- Upoznan sam da zbog neistinitih podataka mogu snositi zakonske i druge posljedice te da sam dužan o svim promjenama koje utječu na ostvarivanje prava odmah obavijestiti Pododjel za socijalnu skrb.
- Suglasan sam da se informacije koje sam pružio koriste u postupku rješavanja mog zahtjeva te ovlašćujem Pododjel za socijalnu skrb da iste ima pravo provjeravati, obrađivati, čuvati i koristiti u djelokrugu svog rada.

Prilog: obvezna dokumentacija

Brčko, _____. godine

(vlastoručni potpis)

